

Remissyttrande

Datum 2022-10-20 Vårt Dnr 2022/950
Ert Dnr UD2022/12161

Utrikesdepartementet
ud.hi.remiss@gov.se
ud.registrator@regeringskansliet.se

Europeiska kommissionens förslag till förordning om ett krisinstrument för den inre marknaden inklusive förslag till omnibusdirektiv och omnibusförordning med uppdatering av vissa förordningar och direktiv

Konsumentverket ställer sig positivt till förslagen på en övergripande nivå men har några specifika synpunkter avseende personlig skyddsutrustning, marknadskontroll och information till konsumenter.

Procedur för obligatoriska specifikationer i förordning (EU) 2016/425 avseende utpekade utrustningar vid kris

Möjligheten för EU-kommissionen att genom artikel 41f besluta om obligatoriska specifikationer kan vara nödvändig i speciella sammanhang, men förslaget är långtgående och samtidigt enligt Konsumentverkets bedömning ofullständigt utformat vilket skulle kunna leda till oönskade konsekvenser. I den föreslagna förordningens recit (17) motiveras obligatoriska specifikationer med att det under särskilda omständigheter kan finnas behov av att säkerställa interoperabilitet mellan produkter och system. En sådan specifikation tycks enligt förslaget tvinga alla tillverkare att uppfylla de grundläggande kraven i förordning (EU) 2016/425 på det speciella sättet som specifikationen anger.

-Regleringen kan uppfattas som att utrustningar som de facto uppfyller grundkraven i förordning (EU) 2016/425, men inte på det sätt som specifikationen anger, inte med säkerhet får tillhandahållas under en kris då specifikationerna i sig är tvingande. Detta utgör i så fall en allvarlig störning av den inre marknaden.

-Många personliga skyddsutrustningar kan vara avsedda för så väl privat som yrkesmässigt bruk i varierande grad och ha flera olika användningsområden, exempelvis skydd mot inandning av virus och skydd mot asbestpartiklar vid sanering. Frågan om utrustning som ansetts krisrelevant men som samtidigt har andra användningsområden alls får tillhandahållas under en kris, såvida

den inte uppfyller lagstiftningens krav genom den obligatoriska specifikationen, förefaller inte vara hanterad i förslaget.

-Den föreslagna förordningen väcker frågor om vilka möjligheter marknadskontrollmyndigheterna har att vidta åtgärder mot utrustning som inte uppfyller den obligatoriska specifikationen, men uppfyller grundkraven i förordning (EU) 2016/425 på annat sätt än genom den obligatoriska specifikationen.

Procedur när gemensamma specifikationer inte uppfyller de grundläggande hälso- och säkerhetskraven i förordning (EU) 2016/425

Förslaget till den nya artikeln 41e innehåller under punkten 5 en procedur, där den medlemsstat som upptäcker att den gemensamma specifikationen inte helt uppfyller de grundläggande kraven i bilaga II till förordningen kan agera genom att informera kommissionen om detta förhållande, varefter Kommissionen ska utvärdera denna information och vidta åtgärder om det behövs. Det är Konsumentverkets uppfattning att den expertgrupp som är relevant inom detta område behöver höras som en del av en sådan utvärdering. En sådan skyldighet för Kommissionen bör fastslås under punkt 5.

Konsumentverket ställer sig vidare frågande till varför det inte finns en procedur under den föreslagna artikeln 41f som motsvarar punkten 5 under artikel 41e.

Utredning av om varor som faller under sektorslagstiftning kan hanteras som produkter under det icke-harmoniserade området i händelse av kris

Enligt den inledande texten på sidan 6 i förslaget till förordning om krisinstrument för den inre marknaden nämns att Kommissionen, i samband med revideringen av det allmänna produktsäkerhetsdirektivet för konsumentprodukter, avser att utreda möjligheterna att låta vissa aspekter som omfattas av sektorslagstiftning hanteras av reglerna på icke-harmoniserade området i händelse av kris. Konsumentverket anser att det finns anledning att ifrågasätta steg i en sådan riktning. Regelverket för det icke-harmoniserade området saknar helt regleringar gällande bedömningsförfaranden och tillämpning av dessa regler på personlig skyddsutrustning innebär sannolikt en försämrad säkerhetsnivå för produkter avsedda för konsumenter jämfört med yrkesprodukter. Även marknadskontrollens effektivitet kan påverkas negativt av ett förslag i den här riktningen.

Information till konsumenter

Konsumentverket är positivt till att konsumenter, enligt artikel 16 i förslaget till förordning, ska informeras om åtgärder som påverkar rättigheter relaterade till den fria rörligheten inom EU. I och med att konsumenter möts av stora mängder information, särskilt i den digitala miljön, är det viktigt att begränsa

informationen till det som bedöms vara relevant för konsumenter i syfte att undvika informationsöverbelastning. Vidare kan myndigheten välkomna att det ska etableras kontaktpunkter, enligt artikel 21 i samma akt, så att det blir tydligt för konsumenter var de ska vända sig för att få information och assistans.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschef Joachim Allard. I handläggningen har också utredaren Jonas Eriksson, juristen Emy Gustavsson och föredragande utredaren Helena Nilsson deltagit.

.....
Joachim Allard
Beslutande

.....
Helena Nilsson
Föredragande